

Begrippenlijst

In onderstaande tabel is voor een aantal begrippen in de jaarstukken een omschrijving van dat begrip opgenomen.

Begrip	Omschrijving
Activa	De activa geven de bezittingen van een gemeente weer en staan op de balans.
Afschrijving	De uitgaven aan activa worden over meer jaren verdeeld en niet in één keer in de exploitatie opgenomen. De afschrijvingen betreffen de jaarlijkse waardevermindering van de investering.
Balans	De balans toont een overzicht van de bezittingen, de schulden en het eigen vermogen van de gemeente op een bepaald moment.
Baten en Lasten (stelsel van)	Een begrotingssysteem van baten en lasten houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan het begrotingsjaar waarop zij betrekking hebben.
BBV	Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) beschrijft de regels waaraan onder andere de begroting van een gemeente aan moet voldoen.
Deelneming	Participatie in een besloten of naamloze vennootschap, waarin de gemeente aandelen heeft.
Dividend	Periodieke uitkering van winst aan de aandeelhouders van een onderneming.
EMU-saldo	Het EMU-saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de overheid voor de unie van landen die de euro als betaalmiddel hebben (Economische en Monetaire Unie).
Gemeentefonds (algemene uitkering)	Uitkering van het Rijk die de gemeenten in principe vrij mogen besteden. Dit ter onderscheid van doeluitkeringen met een gebonden besteding.
Grondexploitatie	Een grondexploitatie bevat een berekening van de kosten en opbrengsten van gemeentelijke grondontwikkelingsplannen.
Jaarrekening	De jaarrekening is een onderdeel van de jaarstukken en bestaat uit de balans, het overzicht van baten en lasten en toelichtingen daarop.
Jaarstukken	De jaarstukken is de totale verantwoording die over een boekjaar wordt afgelegd en bestaat uit een jaarverslag, een jaarrekening en overige informatie.
Jaarverslag	Het jaarverslag is de tegenhanger van de beleidsbegroting en gaat met name in op de uitkomsten van de programma's over het afgelopen jaar. Het jaarverslag is een onderdeel van de jaarstukken en bestaat uit de programmaverantwoording en de paragrafen.
Kapitaallasten	Investeringen in vaste activa (zoals de aanschaf van een gebouw) leiden tot afschrijvingen en rentekosten. Samen vormen de afschrijvingen en de rentekosten de kapitaallasten. De afschrijvingen betreffen de jaarlijkse waardevermindering van de investering. Door middel van de afschrijving worden lasten van de investering uitgespreid over de jaren dat er van de investering gebruik wordt gemaakt. De rente betreft het geleende geld dat bestemd wordt om de investering te financieren. Gemeente Wageningen gebruikt hiervoor integrale financiering waardoor voor iedere investering hetzelfde rentepercentage (de omslagrente) wordt gebruikt.
Kengetal: Belastingcapaciteit	Het kengetal belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De definitie van belastingcapaciteit is hier: woonlasten van een meerpersoonshuishouden, opgebouwd uit OZB, afvalstoffen- en rioolheffing.
Kengetal: Grondexploitatie	Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten.
Kengetal: Kapitaallastenratio	De kapitaallastenratio is de verhouding van de kapitaallasten ten opzichte van de totale exploitatielasten.
Kengetal: Netto schuldquote	De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen.
Kengetal: Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	De netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen geeft inzicht in de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen, waarbij de verstrekte leningen niet mee worden genomen in de schuldenlast.
Kengetal: Solvabiliteitsratio	De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal.
Kengetal: Structurele exploitatieruimte	De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten.
Leges	Betaling voor een gemeentelijk goed of een dienst op publiekrechtelijke grondslag (bijv. leges paspoort, leges rijbewijs). Leges zijn retributies maar worden wettelijk tot de belastingen gerekend. Leges mogen maximaal kostendekkend zijn.

Begrip	Omschrijving
Overhead	De kosten van werkzaamheden of faciliteiten die een indirecte relatie vertonen met de prestaties (bijvoorbeeld leidinggeven, afdelingsadministratie of huisvesting).
Passiva	De bronnen waarmee de activa gefinancierd zijn, zoals vreemd vermogen of eigen vermogen.
Planning- en controlcyclus	De jaarlijks terugkerende werkzaamheden die samenhangen met het opstellen, bespreken, bewaken en verifiëren van budgetten. Hiervoor wordt ook wel de term begrotingscyclus gebruikt.
Product	Eenheid waarin de programma's in gemeente Wageningen zijn onderverdeeld.
Programma	Een samenhangende verzameling van doelen, activiteiten en middelen gericht op het bereiken van vooraf bepaalde maatschappelijke effecten.
Reserve	Een reserve is onderdeel van het eigen vermogen van de gemeente. Reserves worden onderverdeeld in algemene reserves en reserves met een specifieke bestemming (bestemmingsreserves).
Specifieke uitkering	Rechtstreekse uitkering van het Rijk aan een lagere overheid te besteden aan een specifiek doel.
Stelsel van baten en lasten	Gemeenten werken met een stelsel van baten en lasten. Dat betekent dat inkomsten en uitgaven moeten worden toegerekend aan het begrotingsjaar waarop zij betrekking hebben. Bij een kasstelsel, wat de Rijksoverheid bijvoorbeeld hanteert, dienen inkomsten en uitgaven worden toegerekend aan het jaar waarin de betalingen zijn gedaan.
Verbonden partij	Een verbonden partij is een derde rechtspersoon waarbij de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft.
Voorziening	Een voorziening is een reservering voor toekomstige verplichtingen. Voorzieningen worden als vreemd vermogen gezien omdat de middelen niet vrij beschikbaar zijn, maar gebonden aan specifieke voorschriften.
Weerstandscapaciteit	De middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken.
Weerstandsvermogen	Het weerstandsvermogen geeft de relatie weer tussen enerzijds de weerstandscapaciteit en anderzijds de aangegeven risico's